Generalitat de Catalunya

PROCÉS PARTICIPATIU PER L'ELABORACIÓ DE L'ESTRATÈGIA DE LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ I D'ENFORTIMENT DE LA INTEGRITAT PÚBLICA

Síntesi de les aportacions a la sessió de debat sobre Grups d'interès i promoció del control de l'activitat d'influència

30 de setembre de 2019

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ 3

2. INFORMACIÓ BÀSICA DEL PROCÉS 4
2.1. SESSIÓ PRESENCIAL 4
2.2. ESTRUCTURA I METODOLOGIA DE LA SESSIÓ 4
2.3. LLISTAT D'ENTITATS PARTICIPANTS 5

3. RESULTATS 6
3.1. BLOC INFLUÈNCIA DELS GRUPS D'INTERÈS I TRAÇABILITAT EN LA PRESA DE DECISIONS. 6
3.1.1. ÀMBIT INFLUÈNCIA DELS GRUPS D'INTERÈS, REGISTRE I AGENDA PÚBLICA. 6
3.1.1.1. REGULACIÓ 6
3.1.1.2. REGISTRE DELS GRUPS D'INTERÈS 7
3.1.1.3. TRANSPARÈNCIA. 8

4. AVALUACIÓ DEL PROCÉS 9
4.1. PERFIL DE LES PERSONES PARTICIPANTS 9
4.2. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A LA PREPARACIÓ DE LA SESSIÓ 12
4.3. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A L'EXECUCIÓ DEL TALLER PARTICIPATIU 13
4.4. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A LES EXPECTATIVES RESPECTE DELS RESULTATS DEL TALLER PARTICIPATIU 14
4.5. VALORACIÓ GENERAL 15
4.6. COMUNICACIÓ 16
4.7. OBSERVACIONS DE LES PERSONES PARTICIPANTS 16

1. PRESENTACIÓ

El present informe recull les aportacions a la cinquena i darrera sessió del procés participatiu per l'elaboració de l'estratègia de lluita contra la corrupció i l'enfortiment de la integritat pública impulsat des de la Secretaria de Transparència i Govern Obert del Departament d'Acció Exterior, conjuntament amb la Secretaria General del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda i a la Secretaria d'Administració i Funció Pública del Departament de Polítiques Digitals i Administració Pública.

A partir de l'Acord de Govern aprovat per la Generalitat de Catalunya per l'elaboració de l'estratègia de lluita contra la corrupció i l'enfortiment de la integritat pública, s'obre un període de sis mesos en el que es detallaran 25 actuacions i projectes concrets amb un impacte mesurable. Un cop elaborada l'estratègia, el Govern aprovarà el document per a la seva implementació en l'Administració de la Generalitat i les entitats del seu sector públic, en un termini de dos anys.

Les actuacions definides en el document estratègic es centraran principalment en àmbits com la contractació pública, fiscalitat, gestió econòmic financera, funció i direcció públiques, conflicte d'interès, influència dels grups d'interès, registre i agenda pública, protecció d'alertadors i anonimització de bústies ètiques i marc d'integritat.

Així mateix, l'estratègia contra la corrupció establirà el tipus d'avaluació i seguiment que es farà de la implementació de tots els projectes i actuacions.

L'objectiu de l'estratègia contra la corrupció és donar una resposta a les expectatives i exigències ciutadanes respecte les institucions públiques. Seguint les recomanacions d'organismes internacionals com l'OCDE i les Nacions Unides, el govern de Catalunya es suma al llistat de països que aposten per crear una estratègia integral d'anticorrupció.

L'elaboració d'aquesta estratègia de lluita contra la corrupció s'emmarca en el conjunt de mesures que el Govern ha definit en el seu Pla de Govern per impulsar la integritat pública i lluitar contra la corrupció. Entre aquestes mesures, destaca l'aprovació del pla de prevenció contra el frau i la corrupció 2019-2021 i el desplegament de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible de les Nacions Unides on la lluita contra la corrupció apareix de manera destacada en l'ODS núm. 16.

2. INFORMACIÓ BÀSICA DEL PROCÉS

2.1. SESSIÓ PRESENCIAL

La cinquena sessió s'ha dut a terme a Barcelona el 30 de setembre de 2019, centrada en el bloc d'Influència dels grups d'interès i traçabilitat en la presa de decisions i al voltant de l'àmbit:

- Influència dels grups d'interès, registre i agenda pública.

En total hi han participat 14 persones.

La taula següent recull la informació bàsica de la sessió.

2.2. ESTRUCTURA I METODOLOGIA DE LA SESSIÓ

La sessió ha tingut una durada de 2 hores i ha seguit l'estructura següent:

Activitat	**Durada**	**Responsable**
Recepció de les persones assistents	5'	Equip d'Actíva Prospect
Benvinguda i presentació institucional	15'	Sra. Gemma Capdevila, Subdirectora general de Dret, Entitats Jurídiques i Grups d'Interès
Explicació de la dinàmica de treball	5'	Equip d'Actíva Prospect
Treball individual per anotar aportacions sobre els temes a debat	10'	
Debat al voltant dels grups d'interès i traçabilitat en la presa de decisions	90'	
Recull de valoracions i cloenda	5'	

La metodologia que s'ha seguit per al debat grupal ha estat, en un primer moment, de treball individual mitjançant el qual cada persona anotava els seus comentaris i propostes per cada un dels temes a debat, en una graella d'aportacions (al voltant de deu minuts). A continuació, s'ha iniciat el debat (90 minuts), a partir de les aportacions que han fet les persones assistents i que la dinamitzadora ha recollit per escrit en un mural visible des de tots els punts de la sala.

Aquesta dinàmica ha afavorit que tothom pugui participar (s'ha donat torn de paraula) i també, en relació a algunes qüestions, ha evidenciat divisió d'opinions que també s'han recollit per escrit al mural. Durant la dinàmica també s'ha repartit les propostes recollides sobre els temes a debat mitjançant el portal participa.gencat.cat i, al seu torn, han estat debatudes i comentades pels assistents a la sessió. Al finalitzar el debat, s'ha agraït la

participació, s'ha recollit les graelles amb les anotacions dels assistents i també els fulls de valoració de la sessió.

2.3. LLISTAT D'ENTITATS PARTICIPANTS

En la cinquena sessió, algunes de les persones assistents, ho han fet en representació de les següents entitats i organitzacions:

Entitat / organització representada
Associació Catalana de Gestió Pública (ACGP)
Observatori Ciutadà Municipal de Sabadell (OCM Sabadell)
Generalitat de Catalunya. Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques
Observatori Ciutadà contra la Corrupció (O3C)
Parlament ciutadà
Sitges Voluntaris Socials - Acció en Blau (SVS Acció en Blau)

3. RESULTATS

3.1. BLOC INFLUÈNCIA DELS GRUPS D'INTERÈS I TRAÇABILITAT EN LA PRESA DE DECISIONS.

3.1.1. ÀMBIT INFLUÈNCIA DELS GRUPS D'INTERÈS, REGISTRE I AGENDA PÚBLICA.

3.1.1.1. REGULACIÓ

Reptes	Propostes
Major claredat i concreció en la regulació	Reformar la Llei per limitar entre dos i cinc anys el temps que ha de transcórrer perquè una persona que ha format part d'un grup d'interès o àmbit, accedeixi a un alt càrrec o a una direcció pública. En relació a aquesta proposta, alguns participants consideren que el període temporal de limitació ha de ser ampli, de cinc anys o superior.
	Definir i delimitar més acuradament els temes i les tipologies de grups d'interès i de grups de pressió vinculats a la regulació normativa actual, per aclarir, entre altres dubtes, figures com els sindicats, els col·legis professionals, les comunitats de regants, les DO, entre d'altres. En relació a aquesta proposta, els assistents mostren el seu **acord unànime** en que cal millorar la definició del grup d'interès. No obstant això, hi ha certa **divisió d'opinions en si ha de ser una definició àmplia o no**. Entre les persones que recolzen la proposta de definició àmplia entenen que ha d'incloure des de persones a títol individual, entitat o xarxa de persones i entitats que, com a element en comú, volen aportar la seva visió a processos de presa de decisions públiques.
	Elaboració i publicació del reglament i del règim sancionador per a l'aplicació de la Llei sobre grups d'interès. Aquesta proposta genera **divisió d'opinions**, en la mesura que alguns participants confirmen l'existència del reglament i del règim sancionador i altres consideren que en concret, el Registre, no disposa de reglament ni es concreta l'òrgan que l'ha d'aplicar i, en conseqüència, es produeixen molts conflictes d'interès.
	Revisar la Llei de transparència, en la mesura que es posa molt èmfasi en el Registre dels grups d'interès i poc detall en definir les situacions d'influència.

3.1.1.2. REGISTRE DELS GRUPS D'INTERÈS

Reptes	Propostes
Registre de grups d'interès	L'increment de les inscripcions al registre de grups d'interès genera **divisió d'opinions** en relació a si és una actuació que contribueix a la transparència, en la mesura que una part dels participants considera que el registre ha de comportar també la publicació exhaustiva de sol·licituds acceptades i denegades de reunions realitzades amb alts càrrecs i directius públics, així com del seu continguts i acords presos en les mateixes.
	Millorar el funcionament del Registre dels grups d'interès, en la mesura que la inscripció en el mateix actualment comporta el reconeixement públic com a grup d'interès però no fa accessible l'exercici de la influència en la presa de decisions a totes les tipologies de grups d'interès per igual. En relació a aquesta millora, juntament a la publicació i traçabilitat de tots els contactes, es proposa el recull d'indicadors sobre l'opinió i satisfacció de les persones o entitats inscrites al registre respecte el seu funcionament.
	Unificar i fusionar els diversos registres, per tal de fer transparent el conjunt de sol·licituds, contactes, reunions i trobades dels grups d'interès amb els alts càrrecs. Aquesta proposta es **recolzada pel conjunt** de participants. En relació a aquesta proposta, es qüestiona el funcionament del registre en situacions en les quals els alts càrrecs no apliquen el codi ètic i no s'informa de contactes mantinguts amb grups d'interès i no registrats.
	Definir i aplicar un règim de sancions amb l'incompliment de registre de grups d'interès o altres situacions inapropiades vinculades al seu funcionament. En aquest sentit es posa com a exemple, la restricció d'una entitat o empresa a participar en una licitació pública o en convocatòria de subvencions, per no estar registrada.
Normalitzar la presència dels grups d'interès a la vida pública i política	La posada en funcionament i optimització del registre és una mesura que es considera positiva per a aquesta normalització de la presència dels grups d'interès.

3.1.1.3. TRANSPARÈNCIA.

Reptes	Propostes
Major transparència d'agendes	Elaboració i publicació de memoràndums en els quals es publiqui la relació de sol·licitud de reunions, contactes, reunions realitzades tant en espais formals com informals, realitzades a alts càrrecs i directius públics per part de grups d'interès. En relació a aquesta proposta, es recull un **acord gairebé unànime**. A continuació, s'amplia la proposta en relació als informes vinculats al registre i al retiment de comptes: – Publicar i deixar constància de les propostes efectuades pels grups d'interès. – Explicar detalladament l'afectació de les propostes dels grups d'interès a la resolució administrativa o decisió presa.
	Donar major visibilitat pública i accessible a la ciutadania, el contingut de les agendes dels alts càrrecs i directius públics, tant a nivell de les reunions i contactes sol·licitats i efectuats com el contingut de les mateixes. En relació a aquesta proposta, es **debat el paper dels mitjans de comunicació**. Si bé hi ha acord en considerar que actualment aquesta informació és pública pèro no té un tractament destacat en els temes d'actualitat i d'interès informatiu que fan els mitjans de comunicació, alguns participants consideren que hauria de tenir major rellevància i altres consideren que els mitjans en fan un tractament diferent en funció de la línia editorial que mantenen.
Compromís ètic dels alts càrrecs i directors públics en publicitar els contactes amb els grups d'interès	Aplicar el protocol d'actuació als subdirectors generals o assimilats.
	Promoure formació sobre l'ètica pública i avaluar els riscos que la influència dels grups d'interès suposa pels alts càrrecs i directors públics.

4. AVALUACIÓ DEL PROCÉS

Del full de valoració de la sessió que s'ha repartit a les 14 persones assistents, s'han obtingut 13 qüestionaris, assolint el 92,9 % d'índex de resposta.

A continuació es detallen les dades obtingudes amb els qüestionaris, que permeten descriure el seu perfil i les valoracions i opinions recollides.

L'avaluació s'ha realitzat mitjançant un qüestionari anònim amb diverses preguntes:

a) 10 preguntes relatives a descriure el perfil de la persona participant (sexe, edat, lloc de la sessió, lloc de naixement, municipi de residència, situació laboral i sector d'activitat, nivell formatiu i relació amb entitat associativa);

b) 22 valoracions sobre la sessió participativa, el canal mitjançant el qual s'han assabentat de la convocatòria i l'opció de fer comentaris finals. En l'apartat de les valoracions s'ha utilitzat una escala de quatre punts (molt, bastant, poc i gens).

4.1. PERFIL DE LES PERSONES PARTICIPANTS

A la sessió han participat més homes (61,5%) que dones (38,5%), amb una mitjana d'edat de les persones assistents de 52 anys.

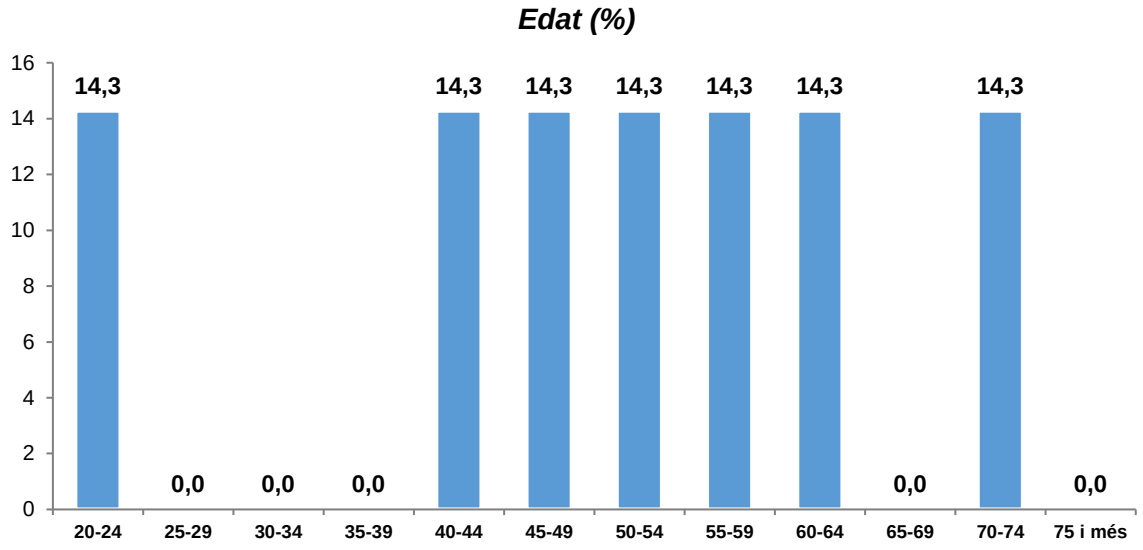

Les persones assistents, majoritàriament, són nascudes a Catalunya (84,6%). Entre la resta, el 7,7% han nascut a la resta d'Espanya i a la resta del món respectivament.

Lloc de naixement

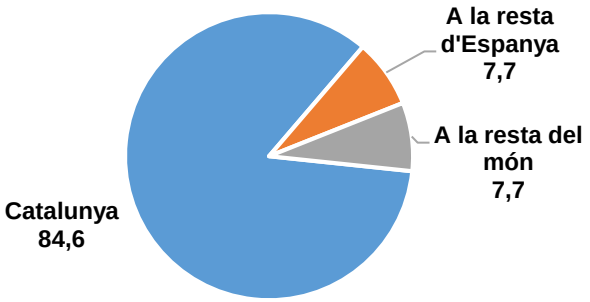

En relació a la situació laboral, el 53,8% de les persones assistents estan ocupades, i en la seva totalitat ho fan treballant per compte d'altri.

Situació laboral (%)

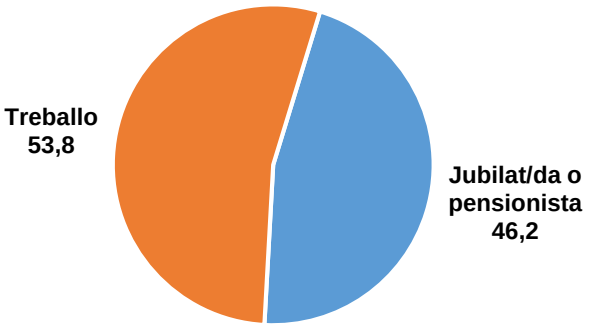

Per sectors d'activitat, el 75% està treballant en l'àmbit de l'Administració Pública i el 25% restant en Activitats professionals, científiques i tècniques i administratives.

Sector d'activitat dels ocupats (%)

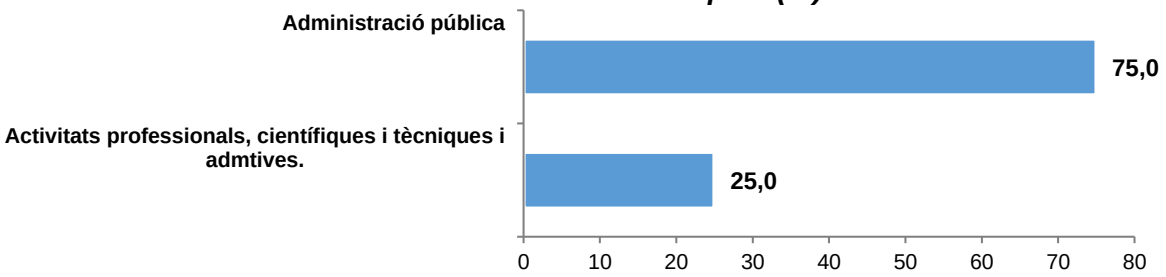

Majoritàriament, les persones assistents tenen un nivell formatiu superior, amb estudis de màster, llicenciatura i/o doctorat (53,8%), grau universitari (23,1%), diplomatura (7,7%) o Batxillerat superior (15,4%).

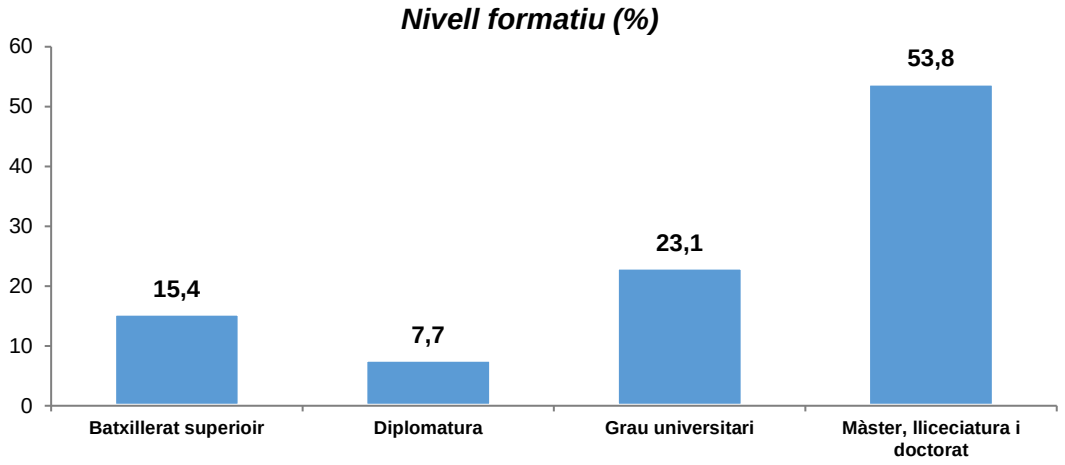

En relació a la afiliació a entitats o associacions a les que pertanyen els participants, la majoria provenen d'altres col·legis o associacions professionals (35%) i d'altres associacions o entitats: Observatori ciutadà contra la corrupció, Voluntariat social, solidari i sostenible o ajut a refugiats (30%).

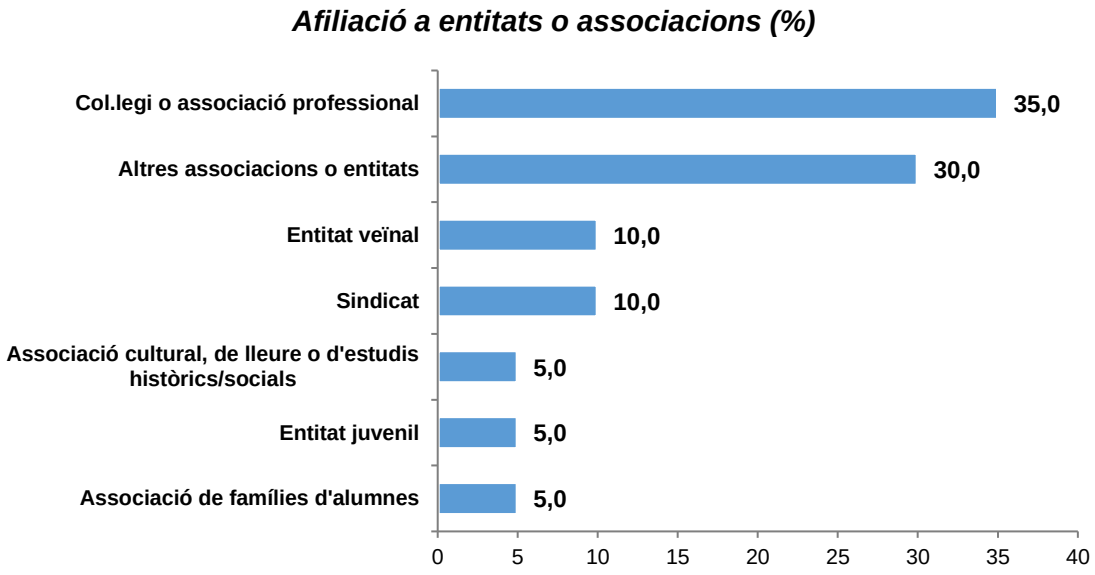

4.2. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A LA PREPARACIÓ DE LA SESSIÓ

Un cop tractat el perfil de les persones assistents, a continuació s'avalua la sessió realitzada des de diferents perspectives: la seva preparació, l'execució, les expectatives dels assistents, i una valoració general.

L'objectiu de les preguntes de valoració del qüestionari ha estat poder millorar la pràctica participativa en relació al funcionament de la sessió en relació a quatre aspectes: a) la preparació de les sessions, b) l'execució de les sessions informatives i els tallers, c) les expectatives respecte els resultats assolits i d) la valoració general en relació a la sessió.

La valoració de la preparació de la sessió és força bona, en la mesura que la totalitat de les persones assistents considera important (molt i bastant) el tema de la sessió (100%).

També hi ha acord unànime en valorar com molt o bastant d'acord la claredat i idoneïtat del materials d'informació previs com l'antelació de la convocatòria, així com pel que fa la claredat dels objectius.

Pel que fa a l'antelació amb que s'ha fet la convocatòria, el 84,6% considera que ha estat adequada.

Valoració de la preparació de la sessió (% acord)

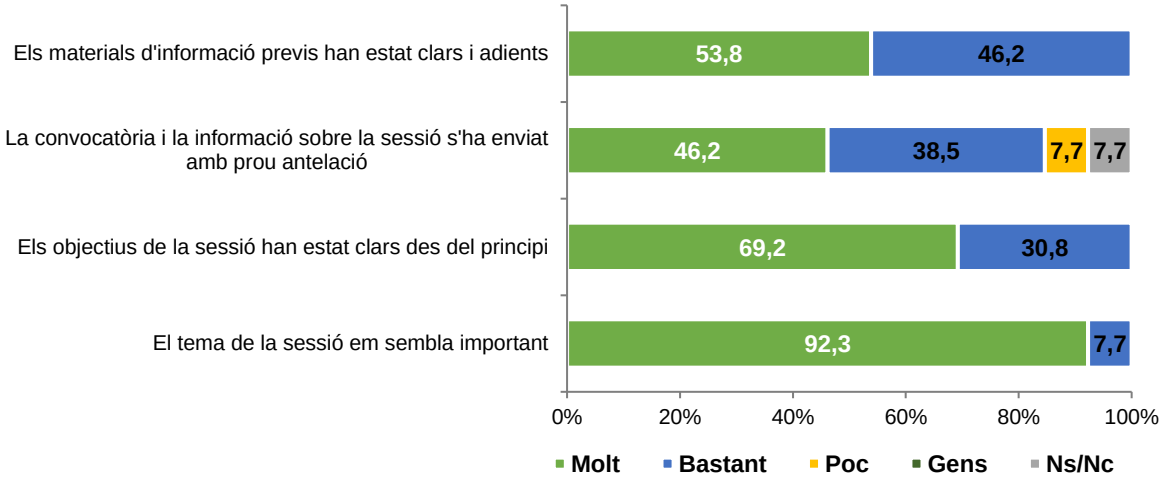

4.3. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A L'EXECUCIÓ DEL TALLER PARTICIPATIU

En el conjunt d'aspectes referents a l'execució del taller, les valoracions són molt positives.

Els aspectes amb un major grau d'acord total, en percentatge agregat de molt i bastant d'acord (100%) són: el bon nivell de participació dels i les participants, la professionalitat de l'equip dinamitzador per afavorir el debat, l'adequació de la dinàmica de treball per assolir els objectius, així com la idoneïtat dels espais.

En menor mesura, tot i que també amb un acord majoritari (molt i bastant agregats), el 76,9% considera que l'horari de la sessió de treball i que les opinions rellevants en aquest matèria hi ha estat representada han estat l'adequat.

Valoració sobre l'execució de les sessions i els tallers participatius (% acord)

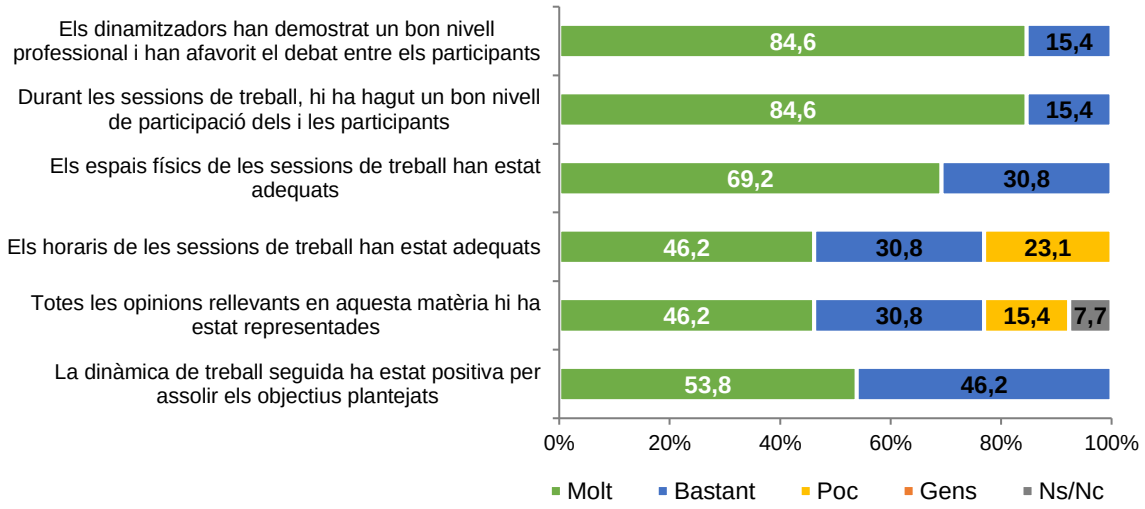

4.4. VALORACIÓ D'ASPECTES REFERENTS A LES EXPECTATIVES RESPECTE DELS RESULTATS DEL TALLER PARTICIPATIU

En conjunt, les persones assistents consideren que s'han assolit les expectatives amb els resultats de la sessió, si bé cal destacar alguns matisos. En primer lloc, hi ha un 92,3% (agregant molt i bastant d'acord) respectivament en considerar que els resultats assolits recullen de forma bastant aproximada a la seva opinió del que s'hauria de fer, així com que les aportacions han estat adients als objectius de la sessió i que tenen interès en participar en altres sessions.

Pel que fa a la percepció d'haver arribat a una conclusió concreta i consideració que la sessió ha permès aproximar i millorar la relació entre l'Administració i la ciutadania, el 84,6% hi estant molt i bastant d'acord respectivament.

Comparativament, el 69,2% dels participants consideren que la sessió ha incrementat molt o bastant la xarxa de relació de les persones que tenen interès en aquesta matèria.

Valoració sobre les expectatives dels resultats de la sessió (% acord)

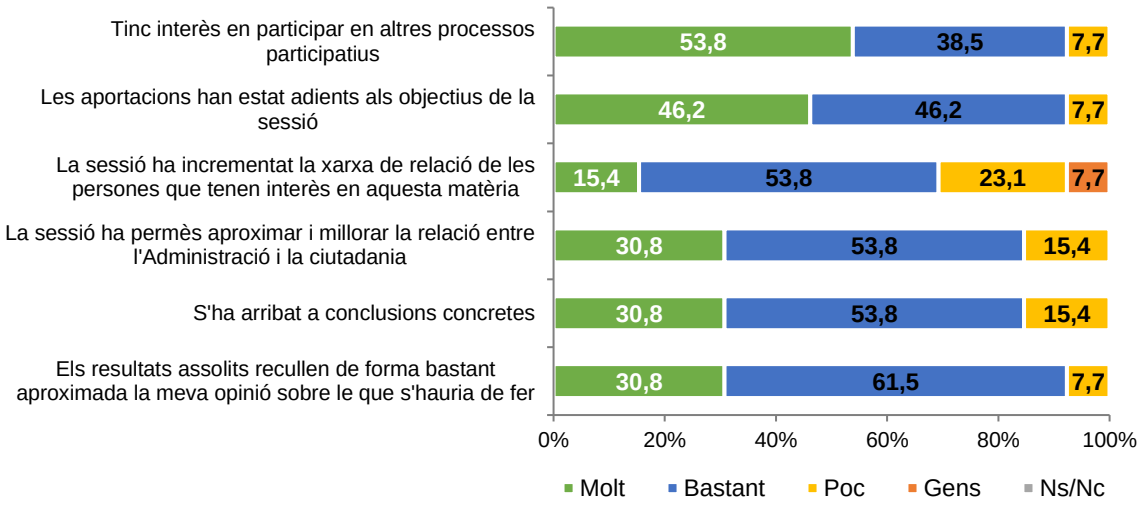

4.5. VALORACIÓ GENERAL

En conjunt, la valoració general de la sessió és molt positiva tenint en compte que tots el participants han respòs a les preguntes de valoració general de la sessió que hi estant de molt o bastant d'acord.

Destaca que el 100% dels participants estan molt o bastant satisfets amb el resultats de la sessió, així com que la implicació i participació del conjunt de participants.

En referència a la satisfacció amb el seu grau de participació a la sessió i l'assoliment dels objectius plantejat, un 92,3% dels participants estan molt o bastant d'acord en ambdues qüestions.

Un 77,0% està molt o bastant d'acord en que han après coses que no sabien.

Valoració general (% acord)

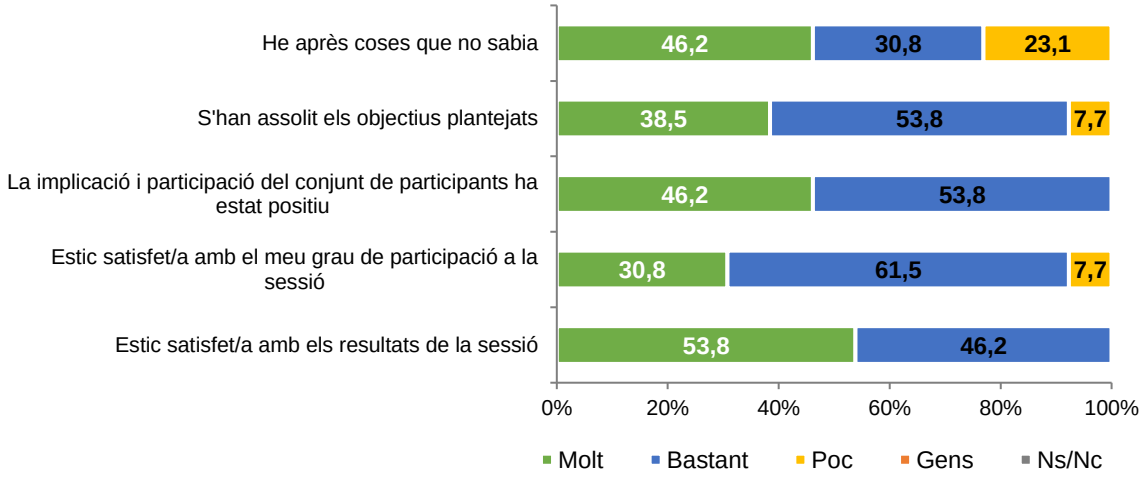

4.6. COMUNICACIÓ

El 38,5% dels participants la convocatòria els ha arribat a través de la Generalitat de Catalunya. A la resta, els ha arribat a través de la seva entitat o l'han vista a traves d'internet.

A un 15,4% els ha arribat pel boca orella.

Mitjà pel qual li ha arribat la convocatòria (%)

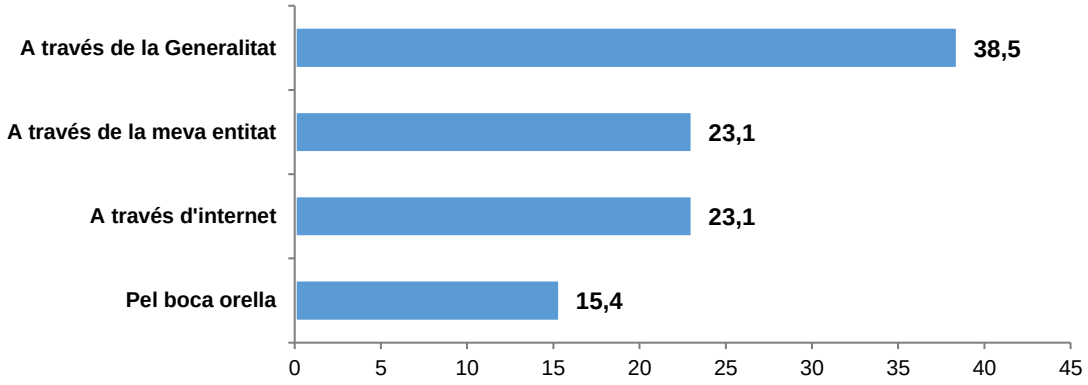

4.7. OBSERVACIONS DE LES PERSONES PARTICIPANTS

Els qüestionaris han permès afegir observacions i comentaris entorn als diferents apartats valorats. A continuació, es reprodueixen les aportacions individuals dels diferents assistents agrupades per temàtiques.

<u>Millores el la preparació i execució de les sessions</u>

- Certa moderació.
- Falta parlar dels grups d'interès.